

A Fővárosi Ítéltábla dr. Balsai Szabolcs ügyvéd (fél címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Szalay Ferenc ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. november 21. napján kelt - a 23.P.22.538/2017/39. számú végzéssel kijavított - 23.P.22.538/2017/31. számú ítélete ellen az alperes részéről 33. sorszám alatt előterjesztett, 35. és 37. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben, a következők szerint változtatja meg:

- a felperest megillető kártérítés összegét 3.507.850 forintról 4.086.600 (Négymilliónyolcvanhatezer-hatszáz) forintra felemeli azzal, hogy ebből az alperes 300.000 forint helyett 500.000 (Ötszázezer) forint után 2013. szeptember 28. napjától, 2.307.850 forint helyett 2.686.600 (Kétmillió-hatszáznyolcvanhatezer-hatszáz) forint után 2014. március 15. napjától tartozik a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot fizetni;
- a felperest megillető 1.110 eurót 1.200 (Ezerkétszáz) euróra felemeli azzal, hogy az alperes ezen összeg után az ... által meghatározott euró alapkamatot köteles késedelmi kamatként megfizetni;
- az alperes perköltségfizetési kötelezettségét 297.805 forintról 350.000 (Háromszázötvenezer) forint plusz áfa összegre felemeli;
- a felperes eljárási illetékfizetési kötelezettségét mellőzi, és megállapítja, hogy az állam által viselt eljárási illeték összege 354.400 (Háromszázötvennégyezer-négyszáz) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 100.000 (Százezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - felhívásra - az állam javára 47.800 (Negyvenhétezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, a további le nem rótt 271.100 (kétszázhetvennégyezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes a ... tagszervezete. A felperes szabadidejében az ... sportágban játékvezetői tevékenységet folytatott. Több rangos nemzetközi versenyen volt játékvezető, a nemzetközi játékvezetői keret tagja. A játékvezetők küldéséről döntő alperesi sportszövetség játékvezetői bizottságának vezetője volt a 2008-as lemondásáig. A nemzetközi szervezet keretei között rendezett versenyeken játékvezetőként csak az alperes által a nemzetközi játékvezetői keret tagjai közül küldött játékvezetők tevékenykedhetnek. A felperes az alperesi szövetségben történekekkel nem értett egyet, ezért 2008. június 9-én kelt levelében lemondott a játékvezetői bizottság elnöki tisztjéről. Az alperes képviselőjében ... 2008. július 18-án tájékoztatta, hogy az elnökség elfogadta a bizottsági vezetőségről történt lemondását, közölte, hogy a lemondást a felperes egy olyan levélben fogalmazta meg és tette közzé, amelynek hangvétele, stílusa és tartalma is jócskán túllépte és meghaladta a bíráló észrevétel vagy a demokratikus véleménynyilvánítás fogalmát. A levéllel becsületsértő módon kritizálta ... személyét. Tájékoztatta, hogy az alperes intézőbizottsága úgy döntött, felkéri a játékvezetői és versenybírói bizottságot, hogy határozatlan ideig tekintsen el a felperes foglalkoztatásától a hazai és nemzetközi versenyeken. A felperes a döntéssel szemben - fegyelmi eljárást kérve maga ellen - fellebbezéssel élt, az alperes elnöksége a felperes beadványát elutasította, az intézőbizottság döntését tudomásul vette.

A felperes 2010-ben pert indított az alperessel szemben, amelynek során az elsőfokú bíróság - a Fővárosi Ítéltábla .../3. számú ítéletével helybenhagyott - ítéleti rendelkezésével megállapította: az alperes azzal, hogy a felperes lemondásában foglalt véleménynyilvánításával összefüggésben 2008. július 18-tól a mai napig tartóan határozatlan ideig eltekintett a felperes játékvezetőként történő küldésétől, valamint megakadályozta, hogy nemzetközi, illetőleg hazai versenyeken versenybíróként részt vegyen, megsértette a felperes egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát, valamint az emberi méltóságát. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, a korábbi per II. rendű alperesével egyetemlegesen kötelezte, hogy fizessen meg 800.000 forint nem vagyoni kártérítést és annak kamatát a felperes részére.

Az alperes a felperest 2013. április 10. napja óta változatlanul nem küldi külföldi nemzetközi versenyre, játékvezetőként és versenybíróként nem foglalkoztatja. A felperes a vagyoni kártérítési igény érvényesítésére az alperessel mint kötelezettel szemben a jelen per megindítása előtt fizetési meghagyás kibocsátását kérte, a kibocsátott fizetési meghagyással szemben az alperes ellentmondással élt, azonban a felperes az eljárási illeték összegét nem egészítette ki a peres eljárás illetékének az összegére, ezért a bíróság a pert megszüntette.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2013. április 10. és 2014. március 14. közötti időben megsértette az egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy jogszerű indok nélkül mellőzte a külföldi nemzetközi versenyekre játékvezetőként való kiküldését és versenybíróként történő foglalkoztatását, ezért 900.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Annak megállapítását is kérte, hogy az alperes 2014. március 15. napjától megsérti a felperes terhére a hátrányos megkülönböztetés tilalmát azzal, hogy az ezt követő időben is mellőzte a külföldi nemzetközi versenyeken játékvezetőkénti kiküldését és versenybírókénti foglalkoztatását. A felperes jogsértésre hivatkozva 900.000 forint sérelemdíj és ennek 2015. március 15. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. A felperes a 2008. augusztus 8-tól kezdődő időszakra 2.741.600 forint és törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy játékvezetőként és versenybíróként magyarországi versenyekre sem küldte. A külföldi nemzetközi versenyekre játékvezetőkénti kiküldése elmaradása nyomán a kiesett bevétele megtérítésére kérte az alperes kötelezését, amelynek összegét 4.550 euróban és annak késedelmi kamataiban jelölte meg.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A felperes 2009. október 29-ét megelőző időszakra érvényesített követelésével szemben elévülési kifogást terjesztett elő, ugyanis a felperes 2014. október 29-én terjesztette elő keresetlevelét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, az alperes azzal, hogy jogszerű indok nélkül mellőzte és mellőzi a felperes külföldi nemzetközi versenyekre való játékvezetőkénti kiküldését és versenybírókénti foglalkoztatását a 2013. április 10. és 2014. március 14. napja közötti időben, megsértette a felperes egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát, míg a 2014. március 15. napja óta eltelt időben megsértette a felperes terhére a hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.507.850 forint tőkét és ebből 300.000 forintnak 2013. szeptember 28-tól, 900.000 forintnak 2016. július 18-tól, 2.307.850 forintnak 2014. március 15. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.110 eurót és ennek 2014. március 15-től a kifizetésig járó, az ... által alkalmazott irányadó kamatát, továbbá 297.805 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy a le nem rótt 354.395 forint eljárási illetékből 109.860 forintot fizessen meg az állam javára, míg rendelkezése szerint 244.535 forint illetéket az állam visel. A keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Az elsőfokú bíróság a felperest illető nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál figyelemmel volt az alperesi jogsértés jelentősen felróható voltára, az időtartam hosszára, valamint arra, hogy az alperes a jelen perben peresített időszakot megelőzően, 2008. július 18-tól a korábbi perbeli jogerős ítélet 2013. április 10-i meghozataláig terjedő időben is elkövette ugyanezt a személyiségi jogsértést a felperessel szemben. Mindezek alapján a 2014. március 14-ig tartó időszakra 300.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott alkalmasnak a felperest ért nem vagyoni hátrány hozzávetőleges kompenzálására. Az ezt követő időszakra a sérelemdíj mértékét befolyásoló szempontok közül az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a jogsértés súlyára, annak ismétlődő jellegére, a felróhatóság jelentős mértékére, továbbá arra, hogy a felperest megviselték a történetek. Minderre tekintettel a 2014. március 15-től kezdődő időszakra, figyelembe véve, hogy az alperes folyamatosan mellőzte a felperest, egészen az ítélet meghozatala napjáig is, a sérelemdíj mértékét - helyt adva a keresetnek - 900.000 forintban határozta meg.

A felperes vagyoni kárigényével összefüggésben elsőként az alperes elévülési kifogását vizsgálta. Nem vitatta, hogy a felperes valóban megkísérelte bírósági úton érvényesíteni a követelését az alperessel szemben, azonban a felperes kérelmére kibocsátott fizetési meghagyással szemben az alperes ellentmondással élt. Mivel a felperes nem egészítette ki az eljárási illetéket, a bíróság megszüntette a pert, és ez az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően nem minősül bírósági úton történő igényérvényesítésnek. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 327. § (1) bekezdésére hivatkozva, ezért úgy foglalt állást, hogy a felperes 2009. október 29-e előtti időszakra vonatkozó igénye - elévülés miatt - bíróság előtt nem érvényesíthető.

Ezen túlmenően a felperes 2009. október 29-től 2012. június 30. napjáig terjedő, tehát a 2012. évi tavaszi idény végéig számított igényét a csapatbajnoki mérkőzéseken játékvezetőkénti díjazását, a hazai rendezésű nemzetközi csapatmérkőzésekből eredő elmaradt jövedelmét, a magyar egyéni ranglista versenyek alapján számított bevételeit, valamint a hazai rendezésű nemzetközi egyéni versenyekből származó bevételeit a kereset szerinti mértékben ítélte meg, és ugyancsak a kereset szerint ítélte meg a versenybírókénti foglalkoztatásból eredő elmaradt hasznót a 2009. október 29-től 2012. június 30-ig terjedő 5,5 idényre. Az ezt követő időszakban a díjszabás összegénél figyelemmel volt arra, hogy - a felperes állításával egyezően - 2012. augusztus 1-től emelkedtek a játékvezetők és versenybírók részére járó díjak, azonban az alperes a játékvezetői díjazás kivételes

szabályozásáról szóló - a 2013. február 1-től 2014. augusztus 1-ig tartó három időben érvényben volt - 13/2013. elnöki határozatában - egyebek mellett - arról rendelkezett, hogy az I. osztályú egyéni ranglista versenyeken, valamint az utánpótlás országos csapatbajnokságokon az egész versenynapra a versenybíró részére kifizetendő összeg 9.000 forint. A hazai rendezésű nemzetközi csapatmérkőzések alapján az alperest erre az időszakra a felperes keresete szerint marasztalta. A magyar egyéni ranglista versenyek alapján számított kiesett felperesi jövedelem összegét erre az időszakra 231.000 forintban határozta meg. A hazai rendezésű nemzetközi egyéni versenyek alapján a felperes oldalán jelentkező elmaradt hasznót a kereset szerint, 396.000 forint összegben ítélte meg, a magyar egyéni ranglista versenyekre alapozott elmaradt haszon iránti követelés összegét pedig 656.500 forintban. A külföldi játékvezetéssel összefüggésben a felperes által igényelt átlagos évi 14 nap helyett évi 4 versenynappal számolva marasztalta az alperest, ugyanis figyelemmel kell lenni a korábbiak szerinti alperesi tartozás alapjául szolgáló kiküldések számára, továbbá arra, hogy a versennyel töltött időszakok az egyes években nemcsak a tavaszi és őszi időszakokra vonatkoznak, hiszen nyáron és télen is vannak versenyek, amelyekből azonban kimarad december második fele, valamint január eleje, és nyaranta is előfordulnak rövidebb versenymentes időszakok. Utalt arra is, hogy az adott versenyeket oly módon szervezik, hogy azok az egyes hetek szerdai, csütörtöki vagy pénteki napján kezdődnek és vasárnapig tartanak. Feltételezhető, hogy amennyiben valaki játékvezetőként vagy versenybíróként kap megbízást, hogy egy adott verseny versenynapján részt vegyen, akkor nem biztos, hogy ugyanazon a hétvégén egy másik versenyen is részt tud venni, emellett pedig - bár a felperes alappal számíthatott arra, hogy a magyarországi játékvezetők közül szaktudása folytán kiemelten veszik őt figyelembe a külföldön rendezett nemzetközi versenyeken játékvezetőként - nyilvánvalóan helyet kellett biztosítani más magyarországi játékvezetők számára is. Az alperes hivatkozásával szemben utalt arra, hogy a felperes javára megítélt összegek nemcsak elmaradt bevételként, hanem elmaradt haszonként értékelendők, ugyanis a felmerülő útiköltséget kompenzálja a külföldi nemzetközi versenyeken a játékvezetők számára biztosított szolgáltatások értéke, ami az alperes által nem vitatott felperesi hivatkozás szerint akár a napi 150 USD-t is elérte. Emellett utalt ... tanú vallomásaiban foglaltakra is, amelyek szerint a külföldi BL mérkőzéseken és külföldi válogatott mérkőzéseken való játékvezetőkénti részvétel esetén útiköltség térítés jár a játékvezetőknek.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megítélt vagyoni és nem vagyoni kártérítés, illetőleg a sérelemdíj összegét egyaránt 50%-kal kérte leszállítani. Állítása szerint az elsőfokú bíróság a számítások bázisa tekintetében téves álláspontra helyezkedett, ugyanis az egy játékvezetőre, versenybíróra jutó események száma átlagosan kb. fele akkora volt, mint amit az elsőfokú ítélet a számítások alapjaként elfogadott; a nemzetközi versenyek kapcsán az elsőfokú ítélet szerinti 4 alkalommal szemben évente 1-2 alkalom/fő/év lett volna a helyes számítás alapja. Hivatkozása szerint a számítás tévességét az a körülmény okozza, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta kiindulási alapként azt az időszakot, amikor a felperes a játékvezetők küldéséről döntő bizottság elnökeként saját maga döntött a saját kiküldéséről, így saját maga határozta meg, hogy hány alkalommal működhet közre játékvezetőként, illetőleg versenybíróként ahelyett, hogy egy átlagos játékvezetőre eső alkalmak száma lett volna a számítások alapja, amely a játékvezetők és versenyek száma alapján meghatározható, és amely alapján hozzávetőleg fele annyi alkalom, igény jutott volna a felperesre. Utalt arra, hogy ebben a keretben - nem vitatva a felperes korábbi játékvezetői teljesítményét - nem releváns, hogy a felperes esetlegesen nagyobb játékvezetői szaktudással rendelkezik, ugyanis az egyes tornák, versenyek döntőit, esetleges elődöntőit leszámítva, a mérkőzések 95%-án nincs jelentősége az akár magasabb szaktudásnak. Nincs így

észszerű indoka a bázis meghatározása során a játékvezetők és versenyek összlétszáma alapján történő számítás helyett a felperes korábbi saját bizottsági elnöki döntésétől függő számítást alapul venni. További hivatkozása szerint a felperes játékvezetői teljesítménye sem állandó, önmagában az életkor előrehaladásából - mint bármely másik sportágban - logikusan következik a teljesítmény csökkenése. Állítása szerint tényállás-, illetőleg iratellenes annak a felperesi hivatkozásnak az elfogadása, miszerint egy-egy verseny kapcsán a díjazást egy az egyben meg lehetne feleltetni a jövedelemnek. Az alperes állításával szemben ugyanis, amely szerint a költségek nagyságrendileg elérték a bevétel mértékét, így jövedelem csak minimális mértékben és semmiképp sem az elsőfokú ítélet szerinti mértékben keletkezhett, a felperes megfelelő bizonyítékot nem terjesztett elő, állításait jövedelemadó kimutatásával nem igazolta.

A nem vagyoni kártérítés és a sérelemdíj mérséklésére irányuló kérelmével összefüggésben előadta, hogy amennyiben a számítások alapja az általa az előbbieken kifejtettek szerint került volna figyelembevételre, úgy a felperest legfeljebb fele akkora nem vagyoni hátrány, illetőleg sérelem érte.

A felperes csatlakozó fellebbezése az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetnek teljes egészében helyt adó döntés meghozatalára irányult. Állítása szerint a nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározása során az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe, hogy az alperes annak ellenére sértette meg folytatódó jelleggel a régi Ptk. szerinti személyhez fűződő jogát, hogy attól a Fővárosi Ítéltábla korábbi jogerős ítélete eltiltotta. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában foglaltakkal abban a tekintetben sem, hogy a korábban beadott fizetési meghagyás nem szakította meg a 2009. október 29-ét megelőző időszakra vonatkozó vagyoni kártérítés iránti igény érvényesíthetőségét, ugyanis a közjegyző útján kibocsátott fizetési meghagyás az elévülést megszakító fizetési felszólításnak minősült függetlenül attól, hogy utóbb a bíróság a pert megszüntette. Sérelmezte továbbá, hogy a külföldi nemzetközi versenyek elmaradt haszna kapcsán az elsőfokú bíróság évi 4 napot fogadott el, holott igazolta, hogy 2008-ban 11 napot, míg 2007-ben 32 versenynapot töltött külföldön, ami idényenként átlagosan 14 versenynapot jelentett.

A felperes fellebbezési ellenkérelme arra irányult, hogy az alperes fellebbezésében foglaltaknak a Fővárosi Ítéltábla ne adjon helyt.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan, a felperes csatlakozó fellebbezése részben megalapozott.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a jogsértés megállapítására, illetőleg a felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítésre, sérelemdíjra, illetőleg vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezése annak 50%-a erejéig. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelmek és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között felülbírálván [a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 253. § (3) bekezdés] megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, abból nagyobb részt helytálló jogi következtetést vont le. Ítéleti döntését kizárólag a nem vagyoni kártérítés, illetőleg - az alperes elévülési kifogásának téves megítélése miatt - a vagyoni kártérítés tekintetében módosította a következők szerint.

A nem vagyoni kártérítés, illetőleg a sérelemdíj összecszerűségét érintő fellebbezési, illetőleg csatlakozó fellebbezési kérelmekkel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a nem vagyoni kártérítés/sérelemdíj megtérítése iránti követelések elbírálásának a polgári perben felmerülő egyes kérdéseiről szóló, a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2013. (VI. 17.) számú

határozatával elfogadott kollégiumi véleménye 7. pontja szerint mind a nem vagyoni kártérítéssel, mind a sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jog védelmet nyerjen, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. Ennek érdekében a marasztalás összegének meghatározása során figyelemmel kell lenni egyrészt arra, hogy a megsértett jogok között nem lehet különbséget tenni. Tekintettel kell lenni ugyanakkor a pénzbeli marasztalás társadalmilag elismert céljára: arra, hogy a megítélt összeg valóságos elégtételt nyújtson a személyiségi jogsértéssel okozott hátrány, sérelem kielégítésére (kompenzáció), ugyanakkor az a jogsértés szankcionálására is alkalmas legyen. E célok figyelembevétele széles körben ad lehetőséget a körülmények mérlegelésére, mert a teljes körű jóvátétel nem korlátozódik a jogsértéssel okozott, igazolt hátrány vagyoni ellensúlyozására. Az ily módon meghatározott vagyoni elégtétel a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt keletkezett szubjektív hiányérzet csökkentésére szolgál, illetve magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is.

Ehhez mérten a Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe, hogy az alperes a korábbi jogerős ítéletben foglalt eltiltás ellenére folytatta a jogsértő gyakorlatát. A megítélt nem vagyoni kártérítés nem alkalmas arra, hogy az alperest visszatartsa a további jogsértéstől, a Fővárosi Ítéltábla ezért annak összegét 500.000 forintra emelte fel azzal, hogy további emelést azért nem tartott indokoltnak, mert a jogsértéssel érintett időszak rövidebb időtartamot - 2013. április 10-étől 2014. március 14-éig - ölelt át. Az alperes fellebbezése ebben a keretben az előzőekben kifejtettek szerint, illetőleg azért sem lehetett megalapozott, mert önmagában az a körülmény, hogy a felperest esetlegesen az elsőfokú ítéletben a javára megítélt vagyoni kártérítéshez képest annak fele része illetné meg, nem jelenti azt, hogy a felperest fele akkora személyiségi jogsértés, nem vagyoni hátrány, sérelem érte.

A felperes alappal érvelt fellebbezésében úgy, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontot foglalt el akkor, amikor megalapozottnak ítélte az alperes elévülési kifogását. Az elsőfokú bíróság és az alperes álláspontjával szemben ugyanis a régi Pp. 315. § (5) bekezdése értelmében a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának. A fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének (128. §). A Kúria által irányított bírói gyakorlat szerint a követelést tartalmazó keresetlevélnek a bíróság általi kézbesítése a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása esetén is megszakítja az elévülést, ugyanis abból kell kiindulni, hogy nincs olyan jogszabályi előírás, miszerint a polgári peres eljárás keretében megtett jognyilatkozat nem rendelkezhet anyagi jogi joghatással. A bírósághoz és az alpereshez egyaránt címzett keresetlevél azon túl, hogy eljárásjogi jognyilatkozat, egyértelmű kinyilvánítása lehet annak, hogy a jogosult érvényesíteni kívánja a kötelezett által önként is bármikor teljesíthető követelését. A régi Pp. szabályai alapján a keresetlevél csak mint eljárásjogi jognyilatkozat ítéltető meg. Nem tehető ezért alappal olyan megállapítás, miszerint a peres eljárás megindítására e szabályokra tekintettel alkalmatlannak minősülő, de a követelés érvényesítésének szándékát egyértelműen kifejező, címzett írásbeli jognyilatkozat semmilyen joghatást nem képes kiváltani. A bírói gyakorlat (BH1976. 4., BH2007. 408.) szerint a kötelezett részére kézbesített ilyen tartalmú keresetlevélnek ugyanolyan hatályt kell tulajdonítani, mint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólításnak. Az elévülést tehát az elévülési időn belül kézbesített idézés kibocsátása nélkül elutasított keresetlevél is megszakíthatja [rég Ptk. 327. § (1) bekezdés], (Kúria Pfv. V. 21.529/2016/6.).

Mindebből az is következik, hogy az alperesnek kézbesített fizetési meghagyás akkor is megszakítja a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján az elévülést, ha az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a bíróság a pert a régi Pp. 318. § (1) bekezdése szerint megszünteti.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor abban a tekintetben mindenben megfelelően indokolta döntését, hogy a külföldi játékvezetéssel összefüggésben - a felperes által igényelt átlagos évi 14 nap helyett - miért évi 4 versenynappal számolva marasztalta az alperest. Semmilyen alapja nincs annak, hogy az elsőfokú bíróság ne a felperes személyére vonatkozó 2007-2008. évi konkrét adatokból induljon, hanem egy átlagos játékvezető külföldi játékvezetéseiére vonatkozó adatokból. Az alperesnek a saját előadásán túlmenően semmivel nem alátámasztott, bizonyítatlan állítása maradt az, hogy a felperes a játékvezetői bizottság elnökeként maga döntött volna a külföldi játékvezetői kiküldetéseiről, és az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság azt a körülményt is, hogy a felperes kiemelkedő szaktudással rendelkezik, amelynek szerepe van abban, hogy többször hívták külföldre, mint egy átlagos játékvezetőt. Nem állja meg a helyét az alperesnek az az állítása sem, miszerint a felperes játékvezetői teljesítménye az életkora előrehaladtával a labdarúgó játékvezetőkhez hasonlóan csökkenne, ugyanis az ... játékvezetők fizikai igénybevétele össze sem vethető a labdarúgó játékvezetőkével, az ...-ben nyilvánvalóan jóval később jön el az az életkor, ami fizikai akadályát jelenti a tevékenység elvégzésének. Másfelől az elsőfokú bíróság a felperes csatlakozó fellebbezési hivatkozásával szemben megfelelő indokát adta annak, hogy miért nem évi 14 nap, hanem évi 4 nap figyelembevételével adott helyt a felperes keresetének ezen a címen. Az elsőfokú bíróság ebben a keretben okszerűen mérlegelte a rendelkezésére álló adatokat, értékelte, hogy a felperes javára milyen időigénnyel járó belföldi játékvezetői, versenybírói küldések alapján ítelt meg vagyoni kártérítést, a versenymentes időszakok hosszát, az egyes versenyek lebonyolításának időrendjét, valamint azt a körülményt, hogy az előzőek szerint tekintetbe vett kiemelkedő szaktudás ellenére más, magyar játékvezetőket is alkalmaznak a külföldi versenyeken. A bizonyítékok felülmérlegelésére a Fővárosi Ítéltábla nem látott alapot, így arra sem, hogy a felperes ezen a címen előterjesztett igényét évi 14 nap alapulvételével ítélje meg.

Az alperes tévesen hivatkozott fellebbezésében arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy a felperes javára megítélt vagyoni kártérítés miért elmaradt haszon, és miért nem elmaradt bevétel, amit a felmerülő költségek felemésztene. Az elsőfokú bíróság ugyanis helytállóan foglalt állást úgy az alperes által nem cáfolt felperesi előadás, illetőleg ... tanú vallomása alapján, hogy a külföldi versenyeken a játékvezetők felmerülő költségeit a részükre biztosított szolgáltatások értéke, az útiköltség térítés fedezi, így a díjazásuk teljes egészében elmaradt jövedelemként értékelhető.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alperes marasztalásának összegét vagyoni kártérítés címén a következők szerint emelte fel. A 2012. tavaszi idény végig, 2012. június 30-ig a felperest nemcsak a 2009. október 29-ét követő 5,5 idényre, hanem az ezt megelőző 2,5 idényre is - ugyanis a követelés erre az időszakra sem évült el - megilleti elmaradt jövedelem:

- a nemzeti csapatbajnoki mérkőzések tekintetében a 158.400 forint helyett 230.400 forint,
- a hazai rendezésű nemzetközi csapatmérkőzések tekintetében 91.575 forint helyett 133.200 forint,
- a magyar egyéni ranglista versenyek esetében 107.250 forint helyett 156.000 forint,
- a hazai rendezésű nemzetközi egyéni versenyek vonatkozásában 160.875 forint helyett 234.000 forint,
- a hazai versenybírókénti foglalkoztatásból eredő elmaradt jövedelem címén 272.250 forint helyett 396.000 forint, mindösszesen 1.149.600 forint összegben.

A felperest az új díjszabás kezdetétől, a 2012. őszi idénytől a 2017. június 30-ig megillető vagyoni kártérítést a Fővárosi Ítéltábla csak annyiban korrigálta, hogy a felperest a 2013. tavaszi-őszi, és 2014. tavaszi idényre nem 39.000 forint illeti meg, hanem 58.500 forint, ugyanis 6.500 forint x 3 nap x 3 idény figyelembevételével meghatározott összeg nem 39.000, hanem 58.500 forint.

A felperest az előzőekben a követelés el nem évülése kapcsán kifejtettek szerint a külföldi kiküldetése után ugyancsak megilleti a 2009. október 29-ét megelőző 3 idényre, 1,5 évre 6 versenynappal (4 versenynap/év) számolva további 90 euró (6x15 euró).

Az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére vonatkozó döntése meghozatalakor nem volt tekintettel arra, hogy a felperes kártérítési/sérelemdíj iránti igénye nem volt eltúlzott, a javára megítélt sérelemdíj, illetőleg kártérítés összege a régi Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására adott volna lehetőséget. A Fővárosi Ítéltábla ehhez mérten, illetőleg a megváltoztató rendelkezés következtében felemelte az alperes által a felperes részére fizetendő perköltség összegét. A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdésének második fordulata szerint: ha a marasztalás összegének a megállapítása bírói mérlegeléstől függ, vagy a bíróság a marasztalás összegét méltányosság alapján állapította meg, a perköltségben nem marasztalt felet a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetése alól egészen, vagy részben mentesítheti. A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek tekintettel a nem eltúlzott igénnyel fellépő felperest mentesítette az illetékfizetési kötelezettség alól, egyidejűleg az állam által viselt illeték összegét ezzel arányosan felemelte.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, míg ezt meghaladóan - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként - a felperes részben eredményes csatlakozó fellebbezésére is tekintettel - köteles a másodfokú eljárásban is irányadó régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés és 15. § (1)-(2) bekezdései szerint a felperes a fellebbezési eljárásban kialakult pervesztessége arányában köteles a le nem rótt csatlakozó fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állam javára, míg a fennmaradó fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §].

Budapest, 2019. május 10.

. Sághy Mária s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.  
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s.k.  
bíró